

MINISTERUL EDUCAȚIEI NAȚIONALE
UNIVERSITATEA „AUREL VLAICU” DIN ARAD
 310130 Arad, B-dul Revoluției nr. 77, P.O. BOX 2/158 AR
 Tel : 0040-257- 283010; fax. 0040-257- 280070
 http://www.uav.ro; e-mail: rectorat@uav.ro
 Operator de date cu caracter personal nr.2929

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre Program

1.1. Instituția de învățământ superior	UNIVERSITATEA „AUREL VLAICU” DIN ARAD
1.2. Facultatea	Facultatea de Teologie Ortodoxă “Ilarion V. Felea”
1.3. Departamentul	Departamentul de Discipline Teologice
1.4. Domeniul de studii	Teologie
1.5. Anul universitar	2019-2020
1.6. Ciclul de studii	Master
1.7. Specializarea / Programul de studii	Pastorație și viață liturgică
1.8. Forma de învățământ	Învățământ cu frecvență (IF)

2. Date despre Disciplină

2.1. Denumirea disciplinei	ImCF3O03 Problematika cântării bisericești la începutul mileniului al III-lea 1
2.2. Titular Plan învățământ	doctor Buta Mircea Remus
2.3. Asistent	doctor Ardelean Paul Tiberiu
2.4. Anul de studiu	2
2.5. Semestrul	1
2.6. Tipul de evaluare	ES
2.7. Regimul disciplinei	Ob

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână	3
3.2. Ore de curs pe săptămână	2
3.3. Ore de seminar/ laborator/ proiect pe săptămână	1
3.4. Total ore din planul de învățământ	42
3.5. Ore de curs pe semestru	28
3.6. Ore de seminar/ laborator/ proiect pe semestru	14
Distribuția fondului de timp [Ore]	
3.4.1. Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe	50
3.4.2. Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren	50

3.4.3. Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri	20
3.4.4. Tutoriat	2
3.4.5. Examinări	4
3.4.6. Alte activități ...	7
3.7. Total ore studiu individual	133
3.8. Total ore pe semestru	175
3.9. Numărul de credite	7

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. Precondiții de curriculum	Cunoașterea la nivel minimal al slujbelor ortodoxe
4.2. Precondiții de competențe	Înțelegerea și posibilitatea unui scurt comentariu asupra rolului și rostului cântărilor bisericești

5. Condiții necesare (acolo unde este cazul)

5.1. Condiții de desfășurare a cursului	Laboratorul de muzică
5.2. Condiții de desfășurare a seminarului	Laboratorul de muzică
5.3. Condiții de desfășurare a laboratorului	
5.4. Condiții de desfășurare a proiectului	

6. Competențele specifice acumulate (acolo unde este cazul)

6.1. Competențe profesionale	C5.2 Înțelegerea nevoii de adaptare a misiunii Bisericii la contextul social și cultural actual și a mijloacelor prin se poate realiza aceasta C5.3 . Găsirea unor mijloace potrivite care să înlesnească omului contemporan înțelegerea profunzimii tezaurului liturgic al Bisericii C5.4 Aprecierea justă a raportului dintre tradiție și înnoire în slujirea și misiunea Bisericii.
6.2. Competențe transversale	CT1. Aplicarea valorilor și principiilor deontologice specifice domeniului teologie, în condiții de autonomie și independență profesională CT2. Planificarea și organizarea grupului în vederea eficientizării activității CT3. Autoevaluare a nevoilor de formare continuă în vederea adaptării competențelor profesionale la dinamica mediului organizațional și a pieței forței de muncă; însușirea unor metode și tehnici de învățare

7. Obiectivele disciplinei (acolo unde este cazul)

7.1. Obiectivul general al disciplinei	<ul style="list-style-type: none"> - Stăpânirea unor noțiuni despre mesajul cântărilor liturgice - Lărgirea cunoștințelor despre muzica religioasă - Adâncirea unor adevăruri despre rolul și rostul cântărilor liturgice - Dezvoltarea capacității de a comenta și analiza răspunsurile Sfintei Liturghii - Dobândirea de noi informații din cadrul Istoriei muzicii bisericești
7.2. Obiectivele specifice	<ol style="list-style-type: none"> 1. Păstrarea, dezvoltarea și răspândirea cântării liturgice 2. Dezvoltarea unui conținut ideatic minimal despre tematicile prezentate 3. Cunoașterea problematicii muzicii bisericești și dobândirea unor abilități de soluționare a lor

8. Conținuturi (acolo unde este cazul)

8.1 Conținut Curs	Metode de predare	Observații
<p>- 1. Erori acustice în biserici - 2. Duhul slujirii liturgice și spiritul spectacolului (Privire de ansamblu și analize de caz) - 3. Gust și preferință în cântarea bisericească (Cadrul general și situații de excepție) - 4. „MUZICA NOASTRĂ CEA SPRE FIINȚĂ.....” (CONSTATĂRI, CONVINGERI, PROVOCĂRI) - 5. Viața creștină și igiena mediatică muzicală (igiena muzicală !?) - 6. Schimbare și permanență în muzica bisericească (Principii, condiții, perspective) - 7. „Complexarea cultural-muzicală” în fața noilor realități europene (Circulația valorilor, păstrarea rădăcinilor, „integrare europeană”) - 8. Muzica religioasă, componentă a educației... !? (Context european, Argumente, Contra-argumente) - 9. Problematika muzicii bisericești din vestul țării (Considerații generale, constatări, orizonturi) 10. Problematika personalităților muzicale din vestul țării. (Trifon Lugojan, Atanasie Lipovan – realizări, obstacole, perspective interpretative !?) - 11. Viitorul cântării bisericești ortodoxe, raportat la reglementările canonice în secolele XX și XXI ale BOR privind cântarea liturgică - 12. Realitățile muzicale ortodoxe și referirile Regulamentelor bisericești la aspectele particulare ale cântării bisericești - 13. Aspecte actuale și perspective ale cântării liturgice în Biserica Ortodoxă, din punct de vedere canonic - 14. Curs recapitulativ, la dispoziția studenților</p>	<p>Expunere euristică, Prelegerea interactivă, problematizarea, comentariu, analiză</p>	
<p>8.2 Bibliografie Curs</p> <ul style="list-style-type: none"> - Grăjdian, Vasile – Mici scrieri bisericești și culturale, Editura ANDREIANA, Sibiu, 2010 - Buta, Mircea – Remus, Cântările glasurilor bisericești la Vecernie și esența lor intonațională, în notațiile lui Trifon Lugojan, Editura Universității “Aurel Vlaicu”, Arad, 2006 - Timaru, Valentin – Muzica noastră cea spre ființă, Editura AXA, Cluj – Napoca, 2001 - Buta, Ioan – Eugen, REGLEMENTĂRI CANONICE PRIVIND CÂNTAREA LITURGICĂ ÎN BOR, Editura ANDREIANA, Sibiu, 2016 - Orice surse de pe internet, cu similitudini tematice - și cu argumente expuse și susținute coerent 		
8.3 Conținut Seminar	Metode de predare	Observații
<p>- 1 Aplicație practică 1: Comentariu asupra argumentelor posibile la folosirea unui procent mai mare sau mai mic al cântării bisericești în cadrul slujbei ortodoxe. (Bibliografie liberă și expunere doar orală!) - 2. Aplicație practică 2: Comentariu susținut de studenții masteranzi despre modul de explicare a cântărilor „Pe Tine Te laudăm” și „Noi, care cu taină închipuim...”, atât la nivelul gimnazial cât și la nivelul liceal (Bibliografie liberă și doar expunere orală !) 3. Aplicație practică 3: Comentariu susținut de studenții masteranzi despre un simbol pe care preferă să-l comenteze. (Bibliografie liberă și doar expunere orală !) 4. Aplicație practică 4: enumerați câteva cugetări sau maxime despre timp după modelul următor: Timpul este prea lent pentru cei care asteapta, este prea iute pentru cei care se tem, prea lung pentru cei care se plang, prea scurt pentru cei care sarbatoresc, dar, pentru cei ce iubesc, timpul este o eternitate. (William Shakespeare)... sau Răscumpărați vremea...etc. . (Bibliografie liberă și doar expunere orală !) - 5. Aplicație practică 5: Comentați existența atâtor variante ale glasurilor psaltice și exprimați-vă opinia referitoare la folosul lor sau la provocarea lor. (Bibliografie liberă și doar expunere orală !) - 6. Aplicație practică 6: Realizați un comentariu cu tema: Calendarul Bisericii Ortodoxe și „Calendarul inimii”. (Bibliografie liberă și doar</p>	<p>Analiza, comentariul, - dialogul în contradictoriu</p>	

expunere orală !) - 7. - Aplicație practică 7: Realizați un comentariu referitor la tema: Factori parohiali, administrativi și culturali, plus alte situații care pot influența raportul dintre rostirea prozaică și muzica bisericească în cadrul slujbelor ortodoxe ! (Bibliografie liberă și doar expunere orală !) - 8. - Aplicație practică 8: Realizați un comentariu la întrebarea: De ce în fața unui tablou religios impresionant (chiar din marile muzee ale lumii) credincioșii ortodocși nu își fac semnul Crucii, iar în fața unei mici icoane expuse, aceștia se închină și își fac semnul Crucii ! Enumerați câteva tablouri religioase văzute și care v-au impresionat și de asemenea, amintiți câteva icoane reprezentative și locul unde le-ați văzut. (Bibliografie liberă și doar expunere orală !) - 9. - Aplicație practică 9: Descrieți asemănările și deosebirile pe care le-ați sesizat atunci când ați ascultat aceleași cântări în cadrul unui concert sau în cadrul unor slujbe ortodoxe ! (Bibliografie liberă și doar expunere orală !) - 10. Aplicație practică 10: Descrieți posibilele pericole sau direcții greșite care ar putea afecta cântarea bisericească la începutul acestui mileniu în funcție de percepțiile și aprecierile voastre personale ! (Bibliografie liberă și doar expunere orală !) - 11. - Aplicație practică 11: Analizați-vă ultima participare la un concert de muzică simfonică sau corală, (dacă a fost vreodată !?) și amintiți câteva din impresiile trăite, atât pozitive cât și negative. (Pot fi incluse nume de compozitori, titluri de piese ascultate, nume de soliști vocali sau instrumentiști, nume de dirijori, nume de coruri mixte sau de voci egale... etc) (Bibliografie liberă și doar expunere orală !) - 12 - Aplicație practică 12: Exemplificați și motivați parohiile întâlnite în ultimii șase ani cu o atractivă cântare în comun sau cu o cântare corală de bună calitate. Încercați să deslușiți cauzele, motivațiile, deschiderile parohilor, sau alte condiții... etc., pentru existența uneia din aceste realități. (Bibliografie liberă și doar expunere orală !) - 13. - Aplicație practică 13: Comentați existența unor posibile direcții greșite și pericole care pot să apară din dorința de a aplica un ecumenism conform versetului „EU mă rog ca toți să fie una” sau intențiilor de a cânta o cântare nouă lui Dumnezeu, conform îndemnului din Psalmi: „Cântați Domnului o cântare nouă” ! . (Bibliografie liberă și doar expunere orală !) - 14. Seminar recapitulativ, la dispoziția studenților

8.4 Bibliografie Seminar

- Grăjdian, Vasile – Mici scrieri bisericești și culturale, Editura ANDREIANA, Sibiu, 2010
- Buta, Mircea – Remus, Cântările glasurilor bisericești la Vecernie și esența lor intonațională, în notațiile lui Trifon Lugojan, Editura Universității “Aurel Vlaicu”, Arad, 2006
- Timaru, Valentin – Muzica noastră cea spre ființă, Editura AXA, Cluj – Napoca, 2001
- Buta, Ioan – Eugen, REGLEMENTĂRI CANONICE PRIVIND CÂNTAREA LITURGICĂ ÎN BOR, Editura ANDREIANA, Sibiu, 2016
- Orice surse de pe internet, cu similitudini tematice
- și cu argumente expuse și susținute coerent

8.5 Conținut Laborator

Metode de predare

Observații

8.6 Bibliografie Laborator

8.7 Conținut Proiect

Metode de predare

Observații

8.8 Bibliografie Proiect

9. Coroborarea/validarea conținuturilor disciplinei (acolo unde este cazul)

În vederea proiectării prezentei file, a selectării conținuturilor și a alegerii metodelor de predare-învățare și a modalităților de evaluare, titularul disciplinei s-a consultat cu alte cadre didactice universitare, coordonatoare a altor

programe similare, în cadrul întâlnirilor titularilor disciplinei de Muzică bisericească și ritual de la facultățile de teologie din țară. Acest fapt a avut drept scop identificarea nevoilor și așteptărilor credincioșilor și coordonarea cu programele din cadrul altor instituții de învățământ superior.

10. Evaluare (acolo unde este cazul)

Tip activitate	Criterii de evaluare	Metode de evaluare	Pondere din nota finală
10.1. Curs	Profundimea și bogăția dezvoltării tematicilor, expunerea vie și atractivă	- Probă orală, - Prezență obligatorie	80%, 20%
10.2. Seminar	Profundimea și bogăția dezvoltării tematicilor, expunerea vie și atractivă	- Probă orală, - Prezență obligatorie	80%, 20%
10.3. Laborator			
10.4. Proiect			
10.5 Standard minim de performanță			
Susținerea unui discurs tematic performant, elaborat în mod logic, folosind cel puțin două subiecte din cele parcurse în timpul semestrului			

Titular

doctor Buta Mircea Remus

Asistent

doctor Ardelean Paul Tiberiu

DIRECTOR DEPARTAMENT

Pr. Lect. Dr. Cutaru Caius Claudius

DECAN

Pr. Prof. Univ. Dr. Cristinel IOJA